

KUNSZENTMÁRTON ÉS VIDÉKE

HELYI ÉS A TISZAZAG ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETIKÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egy évre 4 forint. Félévre 2 forint. Negyed évre 1 forint.	Szerkesztőség: főtit, Némegy-tentverek házában. Kiadóhely: főtit, Sallárdi Lilla házában.	HIRDETÉSEKRE NEVEZ: a lap egy oldala 18 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. — Bálygdíj külön 30 kr.	NYILTTERBEN minden egyes sor költsége 30 kr. Késiratok vissza nem adótok.
--	--	--	--

Megjelen minden vasárnap.	Feloldó szerkesztő: BALGA LAJOS.	Egyes szám ára 8 krajczár.
---------------------------	-------------------------------------	----------------------------

Pénzügyi közigazgatásunk.

Az adó- és mindennemű illeték kezelésének reformálására a pénzügyminiszter egy új törvényjavaslatot terjesztett be az országgyűlés elé, mely legközelebb törvényerőre emelkedik és jövőben alapját, módoszatát fogja képezni az adó- és illeték kezelésnek.

Ha volt szükség az állami közigazgatás valamely ágában a reforma, úgy bátran el lehet mondani, hogy égető szükség volt erre a bürokrácia azon ágában, mely az állam adófizető polgárainak vérsverjéttel fizetett adós- és illetékként kezelésével foglalkozik.

Semmiféle tétel a világon nincs az adófizető egy kiszolgáltatva az önkénynek és bizonytalanságnak, mint az adó- és illetéki ügyekben, s ha az illetékellenes kifordás, jogtalan bíróságok ellen a sérelmes fél panaszodik, kérelmez, már rendszeren elkésett, vagy szófiamakból alkotott adóপর argumentumokkal elutasítatik; ugyanargyura, hogy száz közül — szerencsés körülmények között — csak egy panasz nyer kedvező elintéztést. S a millió sérelem legfőként onnan van; mert az adó- és illetékügyi kezeléséig addig száz törvény és száz ezer miniszteri rendelettel van szabályozva. S míg az illetéket, bélyeget kezelni a pénzügyigazgatóság, az adót az adófelügyelőség, hivattott, s az egyiknek az, a másiknak amaz a föllebbezési fóruma. — S a fél távology a millió rendelet és százféle hatóság között ügyvel és csak egyről lehet bizonyos, hogy ügye felett legyen, vagy amolyan címen elvérk a port.

Ezen véghetetlen miszerin akar javítani az új törvény, melynek főbb rendelkezései a következők:

Az adófelügyelői és illetékkiszabási hivatalok — kivéve az egy Budapestet — mindenütt megszűnnek. Az előbbinek hatásköre teljesen a pénzügyigazgatóságra szállt át; az utóbbi megoszlik az igazgatóságok és az adóhivatalok között. Ugyancsak az igazgatóságra szállának át a mostani kataszteri nyilvántartási biztosok összes tennivalói.

A pénzügyigazdaságok valódi, egyeséges közpénthátóságok fognak képezni ezentul az egyenes adók, közvetett adók és illetékek összes nemre. Minden vármegye pénzügyigazgatóságok kap; kisebb megyékből több kap egyet. Szervezetükkel a miniszter organikus rendeltet fogja reformálni. Eltájtják — a kivételő bizottságok hatáskörének épségben ma-

radssa mellett — az adókvétést az összes egyenes adókban, valamint a bor, sör, cukor, hus és italmérsi fogyasztási adók körül. Jövédéki ügyekben ellenőrznek és felülbírlának. Adókat törölnek, kiigazítanak, halasztásoknak, leletelnek, pénzbírságokat kiszabnak, kártérítési eljárás kezdenek, vizsgálják, rovcansolnak s eltenőrzik az egész községi és városi adókezelést.

E nagy és részletes hatáskör fékét, szabályozóját s nagyrészen főlebbezési hatóságát a törvényhatóságok közigazgatósági bizottsága fogja képezni, a hová a legtöbb egyenes és közvetett adóhatározatot felebbezni lehet, még pedig általában bírtokok belől.

A közigazgatási bizottság azonfelül az eddigi hatásköré messze meghalad s valóban szigorú föllebbezési és ellenőrzési jogokat kap. Figyelmezetheti a pénzügyi hatóságot, orvoslást követelhet tőle, feljelentheti a miniszternek s külddöttyi útján állandólag és esteantik megvizsgálhatja a pénzügyi közegek kezelését és pénztárlat. Azonfelül a közegek felelősségét s kártérítési kötelezettségét is ez a hatóság állapítja meg. Fegyelmi esetekben is eljár. Határozatait, a mennyiben nem erőstik meg a pénzügyigazgatóság határozatait, a pénzügyi közigazgatási bírósághoz, vagy a miniszterhez vihető felebb.

Az ellenőrzést fokozza a főispán új hatáskörre. Ez fölfüggesztheti s 24 óra alatt föllebbezheti a miniszterhez a sérelmes határozatokat. Ellenőrző pénzügyigazgatóságot, megvizsgálhat minden adókezelést s messze menő intést, figyelmeztetési és fölterjesztési jogokat kap.

Az alispán és polgármester, a mennyiben pénzügyi hatásköre van, oly szorosra van fogva, hogy a pénzügyigazgatóság hozzá még rendeletet is izethet. Ez ellen csak 24 órai fölterjesztésnek van helye a miniszterhez.

Főszolgabírák, községi és városi adóhivatalok és közegek, a mennyiben adóügyekben járnak el, a pénzügyigazgatóságok rendelkezési joga alá vannak vetve. Azonfelül a közigazgatási bizottság, főispán, alispán és polgármester vigyáz rájuk és pénzkezelésükre. Mindezen közegeknek szoros köteleességükké van téve az is, hogy az összes adóink ügyekben a kincstár jogainak és jövédelmének kiájtásáért, vagy csorbításáért megekadályozzák. Roviden: a hány jótérsi és községi tisztviselő van, mind egy-egy pénzügyőr önmagában.

A törvényt figyelmeztési rendelkezések egészítik ki.

Hogy nagy szükség volt egy olyan törvényre, mely a széthúzó, hatáskörleg annyira komplikált adószervezetet egységessé tegye s ez által az adózó állampolgárnak könnyebbé tegye a keserű adófizetést, az régen világosan állott mindenki előtt. S ez volt főöké és törvényjavaslatnak is.

A másik oka az volt, hogy közvetlenebbé tegye a pénzügyigazgatást területileg, a mit most, ha nem is teljesen, de mindenesetre jobban elérhetünk. Úgyes bajos szegény ember nem jár a nyolcadik vármegyébe s öt sem kapkod majd fűhöz-tához. Persze, ha letlanul előbb az új módába ő is.

El akarja a törvényjavaslat vérti azt is, hogy a pénzügyigazgatás, annyi változás után vége valamelyest megállapodjék s az adóügyekben valamely egységessé gyakoriat támadhasson országszerte.

A legfőbb azonban, a mit elérni akar, az hogy az adóügyek a politikai közigazgatással kellő összefüggésbe jöjjenek. Ettől várható a könnyebb ügymenet, e bürokratikus szigor, vagy kegyetlenség enyhülése s a mi fő: a jó ellenőrzés és föllebbezés, a mirő bőven van gondoskodva a javaslatban. De nagy szerencse lesz, ha mindez nem marad papíron s a gyakorlatban.

Végül sokat vélnék elérni azzal is, hogy az egyenes és közvetett adók kuszált rendszeren egyetlen hatósági szervezethez egyesíteték s ugyanazon garanciák és szabályok szerint nyer elintéztést.

Ez az új törvényjavaslat indító okainak lényege. A miniszter maga sem tekintti azt egyetemes reformok. De rendet, könnyebb kezelést, jobb ellenőrzést és nagyobb biztonsgot vár tőle az adózkóra nézve ép úgy, mint az államkincstárra.

Egy azonban bizonyos, hogy az új törvény, ismét nagy mértékben szaporítja a községi s városi közigazgatás terheit, újabb áldozatokot kíván; de ezeket szívesen adja meg a nép, csak adó- és illetékkézésé kifogástalan és igazságos legyen.

A magyar földmives-nép gazdasági szakértelmének fejlesztése.

Folyó hó 3-án az Erdélyi gazdasági egylett kiadásában megjelenő szakrterven szerkesztett s kisgazdáinkat közlebből érdeklő III. füzetből átvett közleményünkben ígérteket tettünk, hogy

